

26 Ιουνίου 2015

Το ζηλευτό επάγγελμα

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Επανερχόμαστε στον πρώτο λόγο του Κυρίου μας κατά τη δημόσια εμφάνισή του, το «μετανοείτε». Δεν έχουν ανάγκη μετανοίας όσοι φύλαξαν με ακρίβεια τις υποσχέσεις του βαπτίσματος. Όποιος όμως παρέβη έστω και μία των ελάχιστων εντολών, υπόκειται στον κανόνα της μετανοίας με όλα τα συναφή. Εφ' όσον όμως δεν τίθεται θέμα αναμαρτησίας, έστω και αν μία ημέρα είναι η ζωή μας, η μετάνοια καθίσταται απόλυτο καθήκον και ζηλευτό επάγγελμα.

«Όποιος ζητά παίρνει, όποιος ψάχνει βρίσκει, κι όποιος κτυπά του ανοίγεται... Αν λοιπόν εσείς, παρ' όλο που είστε αμαρτωλοί, ξέρετε να δίνετε καλά πράγματα στα παιδιά σας, πολύ περισσότερο ο ουράνιος Πατέρας θα δώσει το Άγιο Πνεύμα σε όσους του το ζητούν»(Λουκ.11. 10,13). Η ενθαρρυντική παρακίνηση του Κυρίου ότι όταν ζητούμε και παρακαλούμε και τηρούμε τις εντολές θα εισακουσθούμε, μας ενδυναμώνει για να συνεχίσουμε την επίμονη μετάνοια. Κατά τους λόγους των Πατέρων μας, με τη μετάνοια εκπληρώνονται οι θείες επαγγελίες, και δικαίως αποκαλείται ότι είναι η μεγαλύτερη δωρεά της θείας φιλανθρωπίας στο ανθρώπινο

γένος. Ποιός όμως σταθερά έχει κακές προθέσεις εναντίον αυτής της θείας ευλογίας; Είναι η εσωτερική ασθένεια που αποτελεί το χειρότερο κακό και εμπόδιο για την προσέγγιση της εισόδου αυτής και της πύλης της ζωής διότι είναι το μόνο μισητό και βδελυρό σύστημα το οποίον αποστρέφεται ο Θεός. Είναι η υπερηφάνεια, το εξώτερο σκότος όπου κατοικεί ο πεσών Εωσφόρος, είναι το πυκνό σκοτάδι στο οποίο βυθίσθηκε ο άνθρωπος μετά την πτώση, και όσοι επιμένουν να αρνούνται τη θεότητα του Σωτήρα μας Χριστού, του πράου και ταπεινού στην καρδιά, «ο Θεός αντιτάσσεται» και κατά το λόγο του ψαλμού «υπερήφανοι άνθρωποι παρανομούσαν και καταπατούσαν το νόμο σου»(Ψαλμ. 118, 51). Όσοι παρασυρθούν σ' αυτό το σκότος του δαιμονισμού μεταποιούνται εξ ολοκλήρου κατά το νόμο της διαστροφής και σαν από άλλη μυθική Κίρκη μεταβάλλονται σε ζώα ή θηρία. Όσοι υποκύβουν σ' αυτόν το νόμο της διαστροφής έχουν ανάγκη πολλών ευχών αγίων Πατέρων μέχρι «να επιστρέψουν από το σκοτάδι στο φως κι από την εξουσία του σατανά στο Θεό, και να λάβουν συγχώρηση των αμαρτιών τους»(Πράξ. 26, 18). Μόνον όσοι γνώρισαν εκ πείρας την θεία αγάπη μπορούν να αισθανθούν ακόμη και από μακριά τη δηλητηριώδη οσμή του απαίσιου αυτού πάθους, το οποίον είναι και λέγεται υπερηφάνεια. Αποχωριζόμενος ο άνθρωπος από τον Θεό με την υπερηφάνειά του, απομονώνει τον εαυτόν του στον καταραμένο ατομισμό. Έτσι θα παραμείνει για πάντα έξω από την αγάπη του Χριστού που όλα τα ενώνει. Το θεομίσητο αυτό πάθος είναι ικανό και μόνο του να αφανίσει τον άνθρωπο, αφού και τους άυλους και φωτεινούς αγγέλους γκρέμισε. Αυτό αποτελεί τη ρίζα και αφετηρία των περισσότερων δεινών, τα οποία ταλαιπώρησαν και συνεχίζουν να καταπνίγουν την ανθρωπότητα. Είναι η σπονδυλική στήλη του «παλαιού ανθρώπου», «του σώματος του θανάτου»(Ρωμ. 7, 24), το «βδέλυγμα της ερημώσεως»(Ματ. 24,15) που στήθηκε στον ξεχωριστό τόπο του «κατ' εικόνα και ομοίωσιν». Εάν αυτό το τέρας δεν εκθρονισθεί από τη ψυχή, η θεία χάρη ποτέ δεν θα πλησιάσει για να φέρει τον θείο φωτισμό και τα επακόλουθα των θείων χαρισμάτων, δηλαδή την ανάσταση της ανθρωπίνης φύσεως.

Επειδή μιλήσαμε για τη μετάνοια τονίσαμε ιδιαίτερω ένα από τα τρομερότερα πάθη της ολοκληρωτικής παραμορφώσεως για να αποδείξουμε ότι αυτή είναι το απαραίτητο στοιχείο της θεραπείας και σωτηρίας με τη χάρη του Χριστού. Όταν το πάθος επικρατήσει, εμποδίζει τη θεία χάρη να παραμείνει στον άνθρωπο, διότι ως παράλογο και παρά φύσιν είναι η πρακτική ουσία της αμαρτίας, και γνωρίζουμε ότι «σε σώμα γεμάτο αμαρτία δεν πλησιάζει ο Θεός»(βλ. Σοφ. Σολ. 1, 4). Η υπερηφάνεια όμως δεν είναι ένα μέρος από το κακό, αλλά η οριστική πανωλεθρία της ολοκληρωτικής διαστροφής και παραμορφώσεως, η οποία αφανίζει την εικόνα και αυτήν τη φύση. Σαν παράδειγμα δε είναι ο σατανάς που την επινόησε και την εφάρμοσε.

Σώσε μας, Κύριε Ιησού Χριστέ, η μόνιμη σωτηρία από αυτόν τον όλεθρο, και δώσε μας φρόνημα ταπεινό, σύμφωνα με το δικό σου χαρακτήρα, διότι σε σένα ανήκει η βασιλεία και η δύναμις και η εξουσία στους αιώνες.

Ο Προφήτης και Βασιλέας Δαβίδ υποδεικνύοντας σε εμάς τον κίνδυνο αναφέρει ότι «Κύριος συνέτριψε και διασκόρπισε τα οστά εκείνων, που ζητούν να αρέσουν στους ανθρώπους»(Ψαλμ. 52, 6). Αφού μιλούμε για την μετάνοια επόμενο είναι να εντοπίζουμε τα αίτια της αμαρτωλότητας, δηλαδή τα πάθη με κορυφαίο τον εγωισμό. Αυτός και μόνος αποτελεί το σύνολο της παρά φύσιν ζωής. Με τη θεοπρεπή του σοφία ο Κύριος ανέτρεψε τη διεστραμμένη λειτουργία των αιτίων της αμαρτίας, αφού τοποθέτησε ως κατάλληλο φάρμακο σε κάθε πληγή τις αρετές. Το «μακάριοι οι πτωχοί τω πνεύματι»(Ματ. 5, 3), δηλ. οι ταπεινοί, στη θέση του θυμού και της οργής, το «μακάριοι οι πενθούντες»(Ματ. 5, 4) ως το λύτρο και εξαγορά της φάυλης και σπάταλης προηγούμενης αμαρτωλής ζωής μας, το «μακάριοι οι ελεήμονες» (Ματ. 5, 7) για τον τρομερό άδη της απληστίας και της σκληρότητας· το «μακάριοι οι καθαροί τη καρδιά»(Ματ. 5, 8) στη θέση της ολοκληρωτικής ανηθικότητας και διεφθαρμένης ζωής· το «μακάριοι οι ειρηνοποιοί ότι αυτοί υιοί Θεού κληθήσονται»(Ματ. 5,9) μόνον του ερμηνεύει το αντίκρισμα και την ανταμοιβή του, το «μακάριοι θα είστε όταν σας χλευάσουν και σας καταδιώξουν και σας κακολογήσουν με κάθε ψεύτικη κατηγορία εξαιτίας μου»(Ματ. 5, 11), σαν την άγκυρα της ελπίδας και παρηγοριάς στην ομολογιακή μας αποστολή διότι εφ' όσον «εμέ εδίωξαν», λέγει ο Κύριός μας, «και υμάς διώξουσι»(Ιω. 15, 20) και θα κακοποιήσουν, και για όλα αυτά «να αισθάνεστε χαρά και αγαλλίαση γιατί θα είναι μεγάλη η ανταμοιβή σας στους ουρανούς»(Ματ. 5,12).

Τώρα «ασφαλώς θα είναι σοφός εκείνος που θα τηρήσει όλα αυτά και θα κατανοήσει την απέραντη ευσπλαχνία του Κυρίου»(Ψαλμ. 106, 43) Ο Κύριος μέσω αυτών των υποδείξεών του όριζε τον αληθινό δρόμο μας στη γη και όλοι πλέον γνωρίζουν που πηγαίνουν. Αυτό είναι το καθήκον της μετανοίας διότι στην πράξη τηρούμε τους λόγους του και άρα είμαστε στη σφαίρα της αγάπης του. «Εκείνος που κρατά τις εντολές μου και τις εκτελεί, αυτός με αγαπά»(Ιω. 14, 21). Εφόσον «δεν υπάρχει τίποτε σκεπασμένο που δεν θα ξεσκεπαστεί, και τίποτε κρυφό που δεν θα μαθευτεί»(Λουκ. 12, 2) αυξάνει το καθήκον μας περισσότερο, διότι στο τέρμα της εξόδου μας, θα έχουμε χαραγμένη όλη μας τη ζωή και συμπεριφορά, είτε καλή είτε πονηρή. «Ο καθένας ας προσέχει πώς κτίζει... το έργο του καθενός θα φανεί· θα το φέρει στο φως η ημέρα της κρίσεως. Γιατί η ημέρα αυτή θα φανερωθεί με τρόπο πύρινο, και την ποιότητα του έργου που έκανε ο καθένας θα τη δοκιμάσει η φωτιά»(Α' Κορ. 3.10,13). Όλη η επίγεια ζωή μας από τη γέννηση ως τον τάφο, θα

παρουσιασθεί στο παγκόσμιο θέατρο της κρίσεως, χωρίς συγκάλυψη, εκτός αν η ειλικρινής μετάνοια μετέβαλε την παραμόρφωση της προηγούμενης αμαρτωλότητας. Μόνον με το νόμο του Πνεύματος της ζωής εν Χριστώ ελευθερώθηκαν από το νόμο της αμαρτίας και του θανάτου, όσοι «κινούνται από το πνεύμα του Θεού» και είναι «υιοί Θεού»(Ρωμ.8,14). Με τη μετάνοια μεταφερόμαστε σε άλλη σφαίρα σκέψεων, διότι ανταλλάσσουμε την παλαιά μορφή και εικόνα του χοϊκού με την εικόνα του επουρανίου, ώστε να «νικηθεί ο θάνατος από τη ζωή». Το βάπτισμα της μετανοίας, μας μετέφερε στην ενάρετη ζωή, και όπως «είχαμε υποδουλώσει όλη την ύπαρξή μας σε πάθη και πράξεις αντίθετες στο θεϊκό θέλημα, με αποτέλεσμα να ζούμε αντίθετα προς τις εντολές του Θεού, έτσι πρέπει τώρα να υποδουλώσουμε την ύπαρξή μας στο θεϊκό θέλημα, για να βρεθούμε κοντά στο Θεό»(Ρωμ. 6, 19). Απόδειξη αυτού είναι η απόκτηση των αρετών, η οποία αποτελεί πλέον το κύριό μας καθήκον. Το «απομακρύνσου από κάθε είδος κακού και κάνε το καλό»(Ψαλμ. 33,15) είναι τρόπον τινά η πρώτη βαθμίδα της μετανοίας. Η αρχή κάθε ενάρετης πράξεως είναι ο φόβος του Θεού, ο οποίος, όπως προαναφέραμε, αποτελεί γέννημα της πίστεως. Τα πρώτα ιδιώματα της εργασίας αυτής είναι η αφύπνιση του νου στη μνήμη του Θεού και η αποστροφή των παλαιών ενθυμήσεων, οι οποίες αναμίχθηκαν με τα αίτια της αμαρτίας. Εάν κρατήσει ο νους αυτήν την εργασία της μνήμης του Θεού, γρήγορα οδηγείται στην ακτημοσύνη και βοηθεί στη φιλοπονία, η οποία είναι ο οίκος των αρετών. Το «να υποδουλώσετε τα μέλη (την ύπαρξη) σας στο θεϊκό θέλημα, για να βρεθείτε κοντά στο Θεό»(Ρωμ. 6, 19) σημαίνει όλα τα μέλη, σωματικά και ψυχικά. Αυτά είναι οι αισθήσεις, οι οποίες αιχμαλωτίζουν τα αίτια της αμαρτίας. Όταν θυσιάσουμε με την «ακτημοσύνη» την άνεση, τότε ο νους υποτάσσει τις αισθήσεις στη φυσική λειτουργία, και η θεία χάρις εμφανίζεται και παρηγορεί· «διότι η ψυχή που έχει το φόβο του Θεού, δεν φοβάται από κάποιον που θα την βλάψει σωματικά»(Αββά Ισαάκ, Λόγος Δ΄ Ασκητικός).

Αποτελεί απαραίτατο πλέον κανόνα η αποφυγή των αιτίων, τα οποία παρασύρουν στην ένοχη ζωή. Γι' αυτό ο προγραμματισμός στη ζωή κάθε ανθρώπου είναι απαραίτητος. Στις σωματικές αισθήσεις, αίτια αιχμαλωσίας είναι τα υλικά πράγματα, ενώ τα αίτια του σκορπισμού του νου, είναι τα διάφορα νοήματα. Ακτημοσύνη και λιτότητα πρέπει να χαρακτηρίζει τη ζωή μας διότι από αυτές γεννιέται η φιλοπονία, η προσευχή και η μελέτη αγαθών νοημάτων. Διαπίστωση των λεγομένων αποτελεί ο λόγος του μεγάλου Πατέρα μας Διαδόχου, επισκόπου Φωτικής· «η ψυχή που δεν έχει απαλλαχθεί από τις κοσμικές φροντίδες, ούτε το Θεό μπορεί να αγαπήσει πραγματικά, ούτε το διάβολο να μισήσει όσο του αξίζει»(Διαδόχου Φωτικής, Λόγος Ασκητικός, κεφ.ΙΗ΄). Η εκκίνηση αυτή την οποίαν περιγράφουμε αποτελεί την πρακτική μέθοδο κατά τη διδασκαλία των Πατέρων μας και προηγείται πάντοτε της θεωρητικής, η οποία γεννιέται από αυτήν. Η

σωματική εργασία της τηρήσεως των εντολών, «η πρακτική», ευρίσκεται στα σωματικά έργα: νηστεία, αγρυπνία, προσευχή, υποταγή, ταπείνωση, ανεξικακία, αλληλεγγύη και γενικά σε κάθε είδος κακοπάθειας, η οποία απαρτίζει το σταυρό. Εάν με τη χάρη του Χριστού, κάποιος τα φυλάξει αυτά, ανασύρεται από την παρά φύση ζωή του παραλόγου, της ελλείψεως και της υπερβολής, και τοποθετείται στη λογική θέση, που λέγεται «καθαρτική». Εδώ παύουν τα πάθη να αιχμαλωτίζουν τις αισθήσεις και έχει θέση μόνον η χρεία, την οποίαν μειώνει στο ελάχιστο η ορμητική φιλοπονία. Το κατόρθωμα αυτό είναι δωρεά της χάριτος αλλά και θρίαμβος του νου, ο οποίος με επιδεξιότητα υπέταξε τις αισθήσεις στη λειτουργία της χρείας, δηλ. του απολύτως αναγκαίου, και απέκοψε το παράλογο της επιθυμίας και της σπατάλης.

Απ' εδώ αρχίζει η δεύτερη βαθμίδα και η ανάβαση των αγωνιζομένων. Αφού ο νους, όπως προαναφέραμε, επέτυχε την ορθή του λειτουργία, ρύθμισε με τάξη τις αισθήσεις και έθεσε υπό τον έλεγχό του τα πάθη, δέχεται ως αμοιβή το φωτισμό της χάριτος και τη δική του κάθαρση. Όπως οι αισθήσεις υποτασσόμενες πρακτικά στα πάθη έγιναν ακάθαρτες για τα υλικά πράγματα, έτσι και ο νους με τις εμπαιξίμες προλήψεις και ιδέες έγινε ακάθατος στα νοήματα, και άρα αιχμάλωτος και τυφλός. Με το φωτισμό της χάριτος αποκτά και αυτός την κάθαρσή του, το φωτισμό του και την ελευθερία του. Και τότε, ω τότε! Μακάριος πραγματικά και τρισμακάριος εκείνος ο νους, διότι κατά τη διαπίστωση των Πατέρων μας «βλέπει πέραν των δαιμόνων». Μπορεί με το φυσικό του πλέον φωτισμό, -διότι έχει δικό του φως ο νους εκτός από εκείνο της χάριτος-, να διακρίνει, τι τα πονηρά πνεύματα επινοούν εναντίον του από μακρυά. Η αγωνιστικότητα του πιστού με τη μεγαλύτερη ακρίβεια ευρίσκεται σε αυτό το στάδιο, διότι εδώ η πάλη είναι ως επί το πλείστον διανοητική και η έκβασή της σημαντική. Επειδή ο νους άρχισε να βλέπει, και άρα γνωρίζει, «από που έρχεται και που πηγαίνει», δεν δικαιολογούνται παραβάσεις του καθήκοντος και επομένως παρακολουθεί τις κρίσεις της συνειδήσεως με προσοχή. Να τι ακριβώς λέει ο μέγας Πατέρας μας Ησαΐας ο αναχωρητής· «Λοιπόν, αγαπητοί, ας σταθούμε με φόβο Θεού και ας φυλάγομε την άσκηση των αρετών και ας μη βάζομε εμπόδιο στη συνείδησή μας· ας προσέχουμε τον εαυτό μας με φόβο Θεού» (Αββά Ησαΐου, 27 κεφάλαια περί τηρήσεως του νοός, §3). Όπως στο πρώτο στάδιο της πρακτικής προσπαθήσαμε να μην αμαρτάνουμε με πράξεις μέσω του αισθητού μας κόσμου, με τον ίδιο τρόπο τώρα, θα προσέχουμε το νου μας από τα εμπαιχτή και αμαρτωλά νοήματα.

Εδώ χρειάζεται μία επισήμανση, για να μη τρομάξει κάποιος, εάν έχει αμαρτωλές εικόνες στη φαντασία του, χωρίς ο ίδιος να τις θέλει. Κάθε τι το οποίον έρχεται σε επαφή μαζί μας γίνεται διά μέσου εικόνας στο νου, και επομένως, δεν είναι της δικής μας προθέσεως να έρχεται ως απλή σκέψη ό,τι προτιμούμε. Όπως τα

ανοιχτά μάτια συλλαμβάνουν οτιδήποτε ευρίσκεται στο οπτικό τους πεδίο, έτσι και στο νου μας εισέρχεται κάθε ιδέα και σκέψη από όλο το πεδίο του τόπου, του χρόνου και των περιστάσεων. Με αυτό τον τρόπο μπορούν, ως απλή προσβολή, να έλθουν στην οθόνη του νου διάφορες εικόνες. Μετά την προσβολή αρχίζει ο έλεγχος και η ευθύνη για τη στάση μας. Δεν τρομάζουμε διότι σφηνώθηκαν στο νου μας ξαφνικά αμαρτωλές σκέψεις, αλλά για τη στάση μας μετά την είσοδό τους. «Ταλαίπωρη Βαβυλώνα... μακάριος θα είναι εκείνος, που θα κρατήσει στα χέρια του τα νήπιά σου και θα τα συντρίψει κτυπώντας αυτά πάνω στην πέτρα»(Ψαλμ. 136, 8-9). Οι προσβολές στο νου είναι τα νήπια της Βαβυλώνας. Και είναι μακάριος εκείνος, ο οποίος από τη γέννησή τους, δηλ. της «προσβολής», τα συντρίβει στην πέτρα, η δε πέτρα είναι ο Χριστός (βλ. Α' Κορ. 1ο, 4).

Μετά την προσβολή ακολουθεί ο συνδυασμός, η συνομιλία με το λογισμό και ακολούθως η συγκατάθεση ή η άρνηση, το ναι ή το όχι, και μετά η πάλη. Αυτήν την ακολουθεί η πρακτική εφαρμογή. Από το νου εξαρτάται η επιτυχία αυτής της εργασίας, δηλαδή να δικαιώσει ή να καταδικάσει την πρόθεση του ανθρώπου και να τον αποδείξει φιλόθεο και ομολογητή ή αμαρτωλό και προδότη. Γι' αυτό η Γραφή τονίζει ιδιαίτερα: «με μεγάλη προσοχή φύλασσε την καρδιά σου»(Παροιμ. 4, 23). Τη διανοητική εργασία η Γραφή άλλοτε ονομάζει νου, άλλοτε καρδιά, άλλοτε πνεύμα, και όλα έχουν το ίδιο νόημα του πνευματικού κόσμου του ανθρώπου. Η μείωση της αναταραχής της πάλης του λογισμού, συνίσταται στην αμεριμνία, με την οποία απομακρύνουμε τα περισσότερα πρόσωπα και πράγματα, τα λεγόμενα αίτια. Επειδή αυτά γίνονται για την τήρηση της εντολής, η χάρις αυξάνει τον πόθο και τη μνήμη του Θεού. Όταν αυτά αυξηθούν γεννούν την οργή και το θυμό σε οτιδήποτε σπέρνει ο εχθρός και η δίκαιη αυτή άμυνα αυξάνει το θείο φόβο, ο οποίος προκαλεί την αίσθηση της αγάπης του Θεού. Εντελώς απαραίτητη σ' αυτόν τον αγώνα είναι η προσευχή, έμμονη και έμπονη, με ταπείνωση και συντριβή προς τον Κύριό μας, τον «μόνον που μπορεί να μας σώσει». Εάν πράγματι «κάθε πρωί καταδικάζουμε σε θάνατο όλους τους αμαρτωλούς της γης»(βλ. Ψαλμ. 100, 8) δηλ. τους λογισμούς στην αρχική τους εμφάνιση, με την αντίρρηση και την επίκληση του Κυρίου μας, εξαφανίζονται από τη γέννησή τους. Αυτός είναι και ο τρόπος του «αοράτου πολέμου».

Ο πονηρός διάβολος, ως ασώματος νους, δεν μπορεί με άλλον τρόπο να πλανήσει ψυχές, παρά μόνο με τη φαντασία και τους λογισμούς. Εάν από την προσβολή τον διώξουμε, τότε λυτρωθήκαμε από την πάλη και την πιθανή ήττα. Άλλο στοιχείο ωφέλιμο στον πνευματικό μας αγώνα, είναι η μνήμη του θανάτου, η οποία ως καθρέφτης δείχνει την πραγματική μας μορφή, τί απέγιναν οι προγενέστεροί μας και τί εντός ολίγου θα απογίνουμε και εμείς. «Πριν από κάθε λόγο προηγείται η σκέψη. Έτσι και η μνήμη του θανάτου και των αμαρτιών μας προηγείται από τα

δάκρυα και το πένθος. Γι' αυτό και τα τοποθετήσαμε στη φυσική τους θέση και σειρά του λόγου. Η μνήμη του θανάτου είναι καθημερινός θάνατος. Και η μνήμη της εξόδου μας από τη ζωή αυτή, είναι συνεχής στεναγμός»(Κλίμαξ Ιωάννου, Λόγος ΣΤ', Περί μνήμης θανάτου, §1-2). Είναι πράγματι πολύ ωφέλιμη αυτή η εργασία. Πολλοί, οι οποίοι την εφάρμοσαν, μας έπεισαν, ότι όταν μέσα τους παγιώθηκε αυτή η ενθύμηση έφθασαν χωρίς άλλον κόπο στην απελευθέρωση από τα πάθη τους και στη σχετική ειρήνη των λογισμών, τα οποία άλλοι πέτυχαν με πολύ σκληρή φιλοπονία. Όταν ριζωθεί μέσα μας, η μνήμη και η εικόνα της θνητότητας και του θανάτου, αισθανόμαστε αηδία για όσα οι άλλοι νομίζουν ευχάριστα, αφού η προσωπικότητα και η ματαιότητα τα αποδεικνύουν ασήμαντα και παράλογα. Αναφέρεται ότι ο άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος παρίστανε τη μνήμη της θνητότητας και της φθοράς στα όμορφα πρόσωπα, τα οποία βρίσκονται στις επιθέσεις του εχθρού, είτε ζωντανά είτε φανταστικά, και τόσο στερεώθηκε στη μνήμη του και στο νου του αυτή η εργασία, ώστε δεν μπορούσε πλέον να περιγράψει τίποτε άλλο στην πραγματική του μορφή, αλλ' έβλεπε μόνον την εικόνα της φθοράς και του θανάτου. Όποιος λοιπόν αναμένει καθημερινά το θάνατο, είναι οπωσδήποτε δοκιμασμένος και σπουδαίος αγωνιστής. Εκείνος όμως, ο οποίος τον επιθυμεί συνεχώς, ευρίσκεται στα όρια του αγιασμού. Σύμφωνα με το λόγο της Γραφής «να θυμάσαι το θάνατό σου και δεν θα αμαρτήσεις ποτέ»(Σοφ. Σειρ. 7, 36).

Συνάντησα κάποτε κάποια ηλικιωμένη ευσεβή γυναίκα, η οποία καθόταν στο προαύλιο κοιμητηρίου και ήταν σκυθρωπή. Έχοντας κάποιο θάρρος την παρακάλεσα να μου εξηγήσει το λόγο της σκυθρωπότητάς της και μου είπε: «Αχ πάτερ μου, πόσον ανόητη ήμουν στο παρελθόν μου. Εάν όταν ήμουν νεώτερη σκεπτόμουν την αθλιότητα των γηρατειών μου, την οποίαν τώρα ντρέπομαι να αντικρύσω στον καθρέφτη, δεν θα έκανα τις ανόητες πράξεις και καταχρήσεις της ζωής μου, με τις οποίες όχι μόνον εγώ βυθίστηκα στην αμαρτωλή ζωή, αλλά και άλλους παρέσυρα. Εξ άλλου δεν θα ήμουν τόσο αξιολύπητο θύμα της απληστίας στη ζωή μου, εάν συνειδητοποιούσα ότι σ' εμένα ανήκει αυτός μόνον ο χώρος, τον οποίον τώρα εδώ παρακολουθώ στην απέραντη σιγή του σωματικού μου μηδενισμού». Ειλικρινά συγκινήθηκα και μακάρισα τις ορθές θέσεις της σκυθρωπής γυναίκας, έστω και στα γηρατειά της.

Πηγή: vatopedi.gr (Γέροντος Ιωσήφ, «Αθωνική Μαρτυρία», Ψυχωφελή Βατοπαιδινά 2, εκδ. Ι.Μ.Μ.Βατοπαιδίου, σ. 44-55)